

[SIGNALEMENT]

Maurits Cailliau & Pieter Jan Verstraete, *Joris van Severen. Fotobiografie*, Ieper, Studiecentrum Joris van Severen i.s.m. Stichting Joris van Severen Ieper, 2014, 248 pp., ill., ISBN 9789076057163.

Het achttiende deel van de jaarboekenreeks van het Studiecentrum Joris van Severen is een bijzondere uitgave geworden. Maurits Cailliau, de drijvende kracht achter het studiecentrum, en Pieter Jan Verstraete, auteur van talrijke biografiën, hebben de handen in elkaar geslagen voor een fotobiografie over Joris Van Severen. Uit hun inleiding blijkt dat het idee om een fotoboek te wijden aan Joris Van Severen reeds uit de jaren 1960 dateert toen Staf Vermeire met zijn Oranje uitgaven talrijke biografiën publiceerde. De publicatie werd nooit gerealiseerd, maar dertig jaar later pikte Cailliau de idee opnieuw op en riep naderhand ook de hulp in van Verstraete. De reeds omvangrijke verzameling van Cailliau werd aangevuld met materiaal uit de Dinaso-archieven bewaard aan de KU Leuven en de collecties van Luc De Bast en Luc Seynaeve van de Stichting Joris van Severen. Uit een totaal van meer dan 3 000 foto's en documenten werd uiteindelijk een selectie van zo'n 650 afbeeldingen gemaakt.

De publicatie bestaat uit zeven hoofdstukken volgens de chronologie van het leven van Van Severen: de jeugdjaren, de Eerste Wereldoorlog, de jaren 1920 als parlementair en redacteur van *Ter Waarheid*, het Verdinaso, zijn dood in Abbeville, het einde van het Verdinaso en de neo-dinaso's. Het spreekt voor zich dat het hoofdstuk Verdinaso meer dan de helft van het boek omvat en daarom in een aantal kleinere hoofdstukken werd opgedeeld. Ieder hoofdstuk wordt kort en beschouwend ingeleid door Maurits Cailliau. De foto's zelf worden telkens begeleid door een bijschrift met beknopte duiding en een verwijzing naar de bewaarplaats. Op enkele uitzonderingen na, ontbreekt een datering per foto. Hoewel de volgorde van de afbeeldingen grofweg chronologisch is, zorgt dit soms voor onduidelijkheid. Hoe dan ook is de publicatie mooi vormgegeven.

Het rijke en vaak nog onbekende illustratiemateriaal biedt een visueel inzicht op een persoon en een beweging waar stijl een hoofdrol speelde. De publicatie is een waardevolle aanvulling in de reeds omvangrijke bibliografie over Van Severen, maar op een volwaardige biografie over Van Severen en zijn beweging blijft het vooralsnog wachten.

[Tom Cobbaert]
